

**Svar fra Maridalen menighet, Vestre Aker prosti, Oslo på
«Høring om justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser»**

Høringsspørsmål 1

1a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

I Maridalen menighet skapte arbeidet med å lage en lokal grunnordning for gudstjenestelivet lokalt engasjement og begeistring. Det var en positiv prosess for menigheten og mange uttrykker ennå stolthet over den lokale grunnordningen.

Maridalen kirke brukes til dåp av en del andre enn de som bor i Maridalen. Vi opplever derfor ofte at majoriteten av gudstjenestedeltagerne ikke er de lokale. Der kan en også høre uttrykk som: «Jeg kjente ikke den liturgiske musikken» eller «Det er trist at jeg ikke kunne være med å synge; alt var ukjent el.». Når det er sagt er likevel hovedresponsen svært positiv.

Reformen har ikke medført særlig mye mer lokal medvirkning enn det var før, men vi registrerer at mange lokale er innom kirken i løpet av et år. Det er gledelig!

1b: Hva har fungert godt, og hva har fungert dårlig ved gudstjenestereformen?

Det lokale engasjementet rundt reformen og stoltheten over det menigheten har fått til, opplevdes og oppleves fremdeles positivt.

Med så mange lokale varianter i både liturgisk musikk og i liturgiske ledd, forsvinner gjenkjennelsen og dermed deltakeraspektet. Man blir publikum og observatør mer enn gudstjenestedeltaker.

1c: Hvilke av de momentene som er nevnt ovenfor mener dere vi særlig bør rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet fremover?

Nå bør man arbeide for at gudstjenesten skal bli gjenkjennbar, at formuleringene i liturgien og den liturgiske musikken blir slitesterke. Formuleringene i liturgien bør tilstrebes formulert på en måte som både kan engasjere, er tydelige og på en slik måte at gudstjenestedeltagerne kan kjenne sin tro akseptert.

1d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

Menighetens hovedgudstjeneste (søndag kl 11.15) bør ha variasjonsmuligheter ut fra et gitt ordo, slik at den kan tilpasses søndagens preg og profil på gudstjenesten. Viktig også med en variant av familiegudstjeneste/gudstjeneste for små og store. Samtidig er gjenkjennbarhet og kontinuitet viktig.

Gudstjenester mer med varierte former (Evensong/kveldsgudstjenester) kan med fordel legges til andre tidspunkt enn menighetens hovedgudstjeneste.

Høringsspørsmål 2:

Mener dere at det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren for hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jf. Alminnelige bestemmelser)? Hva bør endres?

Det bør ikke være noen lokal grunnordning, men en felles ordning med en del godkjente valgmuligheter innenfor ordningen. Da behøves ikke en omfattende godkjenningsordning. Et evt behov for mindre tilpasninger må kunne overlates til prestens (evt kantors) faglige skjønn. Dersom ønskede endringer går ut over det som er gjeldende ordning, bør saken kunne avgjøres av biskopen.

Høringsspørsmål 3e:

Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Ja.

Høringsspørsmål 3 f:

Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet syndsbejennelse i høringsforslaget?

Vi mener at det å innlede syndsbejennelsen med en forsikring om Guds barmhjertighet er unødvendig. Oppfordringen «La oss bøye oss for Gud og bejenne våre synder» står støtt nok alene.

Synsbejennelsen er det allmenne skriftemålet. Løftesordene er tilsigelsen av tilgivelsen, absolusjonen. Vi mener det bør stå at «Synsbejennelsen bør følges av et løftesord», altså et «bør» istedenfor et «kan».

I alternativ D, bokmål, står subjektet i flertall. Da må det stå «våre hjerter» (istf «vårt hjerte»). Det står riktig i nynorsk versjon).

Høringsspørsmål 3i:

Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester, og ikke et valgfritt ledd?

Nei. Men den bør anbefales.

Høringsspørsmål 3 j:

Gi eventuelt andre kommentarer til høringstema 3?

Det bør kunne gis mulighet til å sitte under første salme, selv om normalordningen er å stå fram til etter nådehilsen.

Høringsspørsmål 4:

Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

Vi mener hallelujaomkved kan anbefales; ikke gjøres til et fast ledd.

Selv om forbønnen er lagt til Ordets del, mener vi det må kunne være åpning for bønnevandring (som forbønn) under nattverden. Ved en del gudstjenester (særlig gudstjenester med mange barn) skaper bønnevandring under nattverddelen en god dynamikk. Det bør kunne legges inn en åpning for bønnevandring under nattverden, selv om normalordningen legger bønnevandring til Ordets del.

Høringsspørsmål 5a:

Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og/eller intinksjon og med tanke på mottakelse av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken?

Maridalen menighet praktiserer stående nattverd med intinksjon på alle gudstjenester. Dette fungerer godt. Hvordan utdelingen foregår, bør kunne avgjøres lokalt av menighetsrådet.

Høringsspørsmål 5b:

Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått.

«Kalk» bør erstattes med «bege». «Legeme» kan gjerne beholdes.

Høringsspørsmål 5c:

Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien, og ikke i forbønnsleddet?

Ja

Høringsspørsmål 5e:

Har dere kommentarer eller endringsforslag til ledd 19 og 20 i høringsforslaget?

Høringsspørsmål 6:

Gi gjerne kommentarer eller endringsforslag til nattverdbønnene?

Høringsspørsmål 7:

Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse?

Det bør være mulighet til å sitte under siste salme, særlig når denne synges før velsignelsen.

Når det ikke er utgangsprosesjon under postludiet, bør man kunne sitte og lytte til postludiet.

Tilleggs kommentar

En justert ordning for høymessen må ta høyde for at den samme ordning skal kunne gjennomføres med god kvalitet i store menigheter med mange frivillige og store ressurser og i små menigheter hvor kanskje bare presten og en deltidsorganist må lede alt, og hvor det er såpass sjelden gudstjeneste at man ikke kan basere seg på medvirkning av frivillige.

Maridalen menighet ønsker en gudstjenesteordning med fleksibilitet, men med tydelige anbefalinger og med slitesterke liturgiske tekster.